

Kirkolliskokoukselle

Kuopio 23.10.2026

Asia 14. Kirkolliskokousaloite ortodoksisen seminaarin nykytoiminnan kokonaisvaikuttavuuden arvioinnista ja kehittämistarpeiden selvittämisestä

Kirkollishallituksen esitys

Kirkolliskokoukselle on tehty aloite, jossa esitetään ortodoksisen seminaarin kokonaiskustannusten, nykytoiminnan ja kokonaisvaikuttavuuden arvioimista asiantuntijoiden toimesta sekä seminaarin ja opiskelijoiden työelämään valmistavan koulutuksen kehittämistarpeiden selvittämistä opiskelijoita ja seurakuntia kuullen.

Aloitteen perusteluissa todetaan, että ortodoksisen seminaarin tehtävänä on liturgisen perinteen ja kirkollisen elämäntavan opettaminen Itä-Suomen yliopiston ortodoksisen teologian opiskelijoille. Seminaari järjestää yliopistotutkintoon kuuluvia käytännön soveltavia harjoituksia sekä tarjoaa opiskelijoille asumismahdollisuuksia. Aloitteessa nostetaan esille muun muassa opiskelijoiden työelämävalmiudet, seurakuntien työvoimatarpeet, seminaarin kustannukset, tilojen käyttöaste sekä kiinteistön tulevat korjaustarpeet.

Aloitteen mukaan arvioinnissa tulisi tarkastella myös yliopiston, seminaarin, luostareiden ja seurakuntien yhteistyömahdollisuuksia erityisesti liturgisen ja seurakuntatyön harjoittelun järjestämisessä.

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että aloite hylätään.

Perustelut

Kirkollishallitus pitää tärkeänä ortodoksisen seminaarin toiminnan jatkuvaa kehittämistä sekä opiskelijoiden työelämävalmiuksien, koulutuksen laadun ja seurakuntien tarpeiden huomioon ottamista. Seminaarin toiminnan arviointi on sinänsä tärkeää, mutta erillisen ulkopuolisen kokonaisarvioinnin käynnistämiseksi ei tässä vaiheessa ole riittäviä perusteita.

Seminaarin tutkinto-opetus on osa Itä-Suomen yliopiston järjestämää koulutusta ja kuuluu yliopiston normaalien palaute- ja kehittämismenettelyjen piiriin. Opetuksen laatua ja sisältöä arvioidaan jo nykyisin osana yliopiston jatkuvaa palautejärjestelmää, ja

opetussuunnitelmaa uudistetaan säännöllisesti. Seminaari osallistuu tähän kehittämistyöhön aktiivisesti. Näin ollen osa aloitteessa esitetyistä arviointitarpeista kuuluu jo olemassa oleviin yliopiston ja seminaarin kehittämisrakenteisiin.

Myös seminaarin taloudellinen kokonaisuus on kirkollishallituksen tiedossa. Seminaarin kokonaiskustannukset sekä keskeiset kustannusrakenteeseen vaikuttavat tekijät ovat jo nyt käytettävissä kirkon talouden seurannassa ja päätöksenteossa. Seminaarikiinteistön keskeiset korjaustarpeet ovat tiedossa, eikä niiden selvittämiseksi ole tarpeen käynnistää erillistä ulkopuolista kokonaisarviointia. Seminaarirakennus on peruskorjattu vuonna 2016 ja kiinteistöä on sen jälkeen ylläpidetty ja kehitetty muun muassa opiskelutilojen toimivuuden, turvallisuuden ja energiatalouden näkökulmasta.

Osasta seminaarin tilojen käyttöasteita on jo olemassa seurantatietoa. Käytettävissä olevaa tietoa voidaan tarvittaessa täydentää osana normaalia kiinteistö- ja toiminnanohjausta ilman erillistä laajaa arviointihanketta.

Itä-Suomen yliopistolla on parhaillaan valmistelussa barometri, jonka avulla voidaan kyselyin kartoittaa opiskelijoiden tarpeita, kokemuksia ja palautetta koulutuksesta sekä selvittää seurakuntien toiveita ja näkemyksiä seurakunnan työhön valmistuvien koulutuksessa ja muun työelämälähtöisen koulutuksen järjestämisen tarpeista. Barometrin kautta voidaan saada sellaista järjestelmällistä tietoa, jota aloitteessa esitetään hankittavaksi erillisellä arvioinnilla. Kirkollishallitus pitää tarkoituksenmukaisena hyödyntää tämän työn tuloksia ennen mahdollisten uusien arviointien käynnistämistä.

Aloitteessa esitetään myös mahdollisuutta liturgisen ja seurakuntatyöhön liittyvän koulutuksen hajauttamisesta nykyistä enemmän seurakuntiin ja luostareihin. Tällainen ratkaisu edellyttäisi kuitenkin tarkempaa arviointia muun muassa opetuksen laadun ja yhdenvertaisuuden varmistamisesta, opiskelijoiden oikeusturvasta, seurakuntien henkilöstöresursseista sekä siitä, miten hajautettu opetus käytännössä sijoittuisi osaksi päätoimista yliopisto-opiskelua.

Aloitteessa esiin nostetut vastavalmistuneiden työelämävalmiudet, perehdytys ja työssä jaksaminen eivät myöskään ole yksinomaan seminaarikoulutuksen kysymyksiä. Työnantajalla on vastuu uuden työntekijän perehdyttämisestä ja työyhteisön toimivuudesta. Kirkossa lisäksi valmistellaan työelämäopintoja, joiden tavoitteena on tukea siirtymistä koulutuksesta seurakuntatyöhön ja vastata niihin käytännön tarpeisiin, joita työelämässä esiintyy.

Kirkollishallitus katsoo, että seminaarin toimintaa ja koulutuksen kehittämistarpeita tulee seurata ja arvioida jatkuvasti yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston, seminaarin, opiskelijoiden ja seurakuntien kanssa. Tässä vaiheessa käytettävissä olevat tiedot sekä jo käynnissä olevat kehittämistoimet eivät kuitenkaan puolla erillisen asiantuntija-arvioinnin käynnistämistä.

Edellä esitetyillä perusteilla kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle aloitteen hylkäämistä.

Asia 14. Kirkolliskokousaloite ortodoksisen seminaarin nykytoiminnan kokonaisvaikuttavuuden arvioinnista ja kehittämistarpeiden selvittämisestä

Esitys asian käsittelystä

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että asiasta 14 pyydetään hallintovaliokunnan mietintö.

Elia
Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa